

P. DERTİLİS: Maliye hukuku, hukuk ilminin müstakil bir şubesidir. — (Yunanca). — Atina, 1940. — 78 sahife.

Atina Üniversitesi profesörlerinden P. Dertilis bu adla çok kıymetli bir eser neşretmiştir. Müellif, beynelmilel neşriyatı ile tanınmış, değerli bir maliyecidir.

Prof. Dertilis yeni eserinde bilhassa maliye hukuku ile hukuk ilmi arasındaki münasebetleri tetkik ve tahlil etmektedir. Müellif maliye hukukunun müstakil bir ilim teşkil ettiği hakkında ileri sürülen nazariyeleri derin bir şekilde incelemektedir. Bu sahada bilhassa harpten sonra meydana getirilen yeniliklere işaret eden Prof. Dertilis bir zamanlar maliye hukukunun iktisat ve idare hukukunun çerçevesi dahilinde mütalea edilmiş bulunduğunu da kaydetmektedir. Bilhassa Almanyada maliye hukukunun bir branşını teşkil eden vergi hukukunun fevkalâde inkişaf etmiş olduğunu, eser zikri suretile ortaya koyan müellif, aksi kanaatte bulunan, yani maliye hukukunun müstakil bir hukuk şubesi olduğunu kabul etmiyen mütefekkirlerin de mevcudiyetini tebarüz ettirmektedir.

Maliyenin hukuka bağlanması icap ettiğini ileri süren düşünceleri de dakik bir tahlil ve tenkitten geçirdikten sonra, hukuk ilminin bütün branşlarıyla maliye hukukunun alâka ve münasebetlerini tebarüz ettirmiş ve nihayet maliye hukukunun hukuk ilmi içinde müstakil bir şube teşkil ettiği kanaatine vâsıl olmuştur. Maliye hukukunun istiklâli hakkında kitabın 34 üncü sahifesinde Bay Dertilis, şöyle diyor: «Tabiatile, biz maliye hukukunun istiklâlini kabul ettiğimiz zaman, bunun diğer hukuk şubelerinden büsbütün ayrıldığını iddia etmiyoruz, bilâkis, Blumenstein'in söylediği gibi, diğer hukuk şubelerini nazarı itibara almayacak kadar ileri giden maliye hukuku istiklâli fikri, tenkit edilecek bir fikirdir. Burada Geny ile hemfikiriz, çünkü Geny de maliye hukukunun istiklâlini bu şekilde kabul ediyor. Maliye hukukunun boşluklarını diğer hukuk şubeleri doldurur, yani onlarla daimî münasebettedir».

Prof. Dertilis kitabın 20-33 üncü sahifelerinde, hukuk ilmi içinde müstakil bir şube olarak kabul ettiği maliye hukukunun vasıflarını teferrüatle izah etmektedir. 25-32 nci sahifelerde ise mümeyyiz vasıflarını saymaktadır; bu vasıflar şunlardır: 1 — Vergi huku-

kunun esas itibarile müşahhas vaziyetlerle uğraşması; 2 — Vergi kanunlarının mülkiliği prensibi: bir devletin vergi kanunlarının yalnız hudutları dahilinde mer'i bulunması; 3 — Vergi kanunlarının ve bilhassa malî mevzuatın âmme hukukuna dahil bulunması; 4 — Vergi kanunlarının harfiyen tefsiri lüzumu, yani kanunsuz hiç bir verginin tarhedilememesi.

Bilâhare müellif, maliyenin muhtelif şubeleri ve kaynaklarını zikrettikten sonra, bu ilmin umumî iktisatla da alâkasını meydana koymaktadır.

Eserin nihayetine mufassal ve kıymetli bir bibliyografya ilâve edilmiştir.

Prof. *Dertilis*'i bu ehemmiyetli meseleyi gayet mükemmel bir tarzda tetkik eden etüdünden dolayı tebrik etmeği bir vazife biliriz. Bu ilmî saha ile iştigal edenlere kitabın esaslı bir me haz teşkil edeceği şüphesizdir.

M. ERENEROL

OTHARD SCHULZE: «New Deal» ve bu sistemin Şimalî Amerika Birleşik Devletleri vergi ve maliye siyaseti üzerindeki tesiri. (K. Bräuer tarafından derlenip neşredilen maliye ve iktisat ilimlerine ait tetkikler serisi, sayı 31). — Jena (G. Fischer) 1940. — 148 pp. — fiyatı: RM 6,—.

«New Deal» — malûm olduğu üzere Roosevelt'in cumhurreisliğine intihabmdanberi (1933) Şimalî Amerika Birleşik Devletlerinde tatbik ve takip olunan iktisat ve maliye siyasetini ifade etmek için kullanılan hususî bir tâbirdir. Müellif yukarıya ismini dercettiğimiz eserile bu siyasetin inkilâpçı karakterine gayet haklı olarak, tekrar tekrar işaret etmektedir. Amerikan neşriyatı haricinde, bu mevzu hakkında bir çok eserlerin intişar etmiş olmalarına rağmen, vesikalara müstenit ve bugüne kadar olan hâdiseleri de ihtiva eden umumî bir eser şimdye kadar mevcut değildi ve bu bakımdan *Schulze*'nin eseri büyük bir boşluk doldurmaktadır.

Kısa bir mukaddimeden sonra birinci fasılda Roosevelt'in bütçe açığını kapamağa matuf siyasetinin husule getirdiği «tesirler, neti-